

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 30 (1530) ♦ Середя, 19 лютого 1997 року ♦ Ціна договірна

МІНЯЄМО: шило на мило, землю на інвестора

Уряд України планує закінчити приватизацію стратегічно важливих підприємств у першому півріччі 1997 року, повідомив прем'єр-міністр України Павло Лазаренко на зустрічі з делегацією Ради директорів ЄБРР в понеділок у Києві.

«План розміщення акцій вже затверджений Кабінетом міністрів по 155 підприємствах з 228 (з переліку підприємств, що підлягають приватизації за індивідуальним планом — ІФ-У)», сказав глава уряду.

П. Лазаренко проінформував, що змінився сам підхід до передачі майна у власність. «Якщо раніше ми залишали у власності держави 51% акцій, то зараз не більше 26%, а по багатьох підприємствах взагалі усе майно віддається у приватні руки», — пояснив він.

Крім того, за його словами, «найближчим часом буде підписано указ Президента України,

відповідно до якого буде дозволено приватизацію під інвестиції» (нині в Україні призупинено приватизацію з залученням стратегічного інвестора).

П. Лазаренко також пообіцяв надати «значні» пільги іноземним інвесторам, які «серйозно і надовго прийшли на український ринок».

«Головне завдання уряду на найближчу перспективу — створення умов для появи власників, в тому числі і в аграрному секторі», — наголосив Прем'єр-міністр.

За його словами, вже підготовлено «указ Президента України, який законодавчо закріплює процес приватизації землі, які відбуваються в Україні шляхом купівлі-продажу земельних паїв, а також регулює питання надання кредитів під заставу, під діяльність ринку землі, гарантії вкладення іноземних інвестицій в сільське господарство».

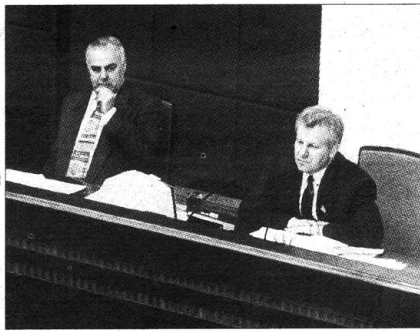
Хто буде старшим в СНД?

Завершивши візит в Україну міністра закордонних справ Республіки Казахстан Касимжолта Токсаєва. Вночі його прийняв Голова Верховної Ради України Олександр Мороз. Під час зустрічі сторони висловилися за поглиблення двосторонніх відносин, які, на їхню думку, не відповідають реальним можливостям України та Казахстану.

Порушувалося також питання щодо спільних дій та взаємних консультацій у рамках СНД. На думку казахського гостя, термін головування Росії в Співдружності минає, і час визначатися, кому головувати наступним.

Міністр закордонних справ Казахстану також висловив пропозицію провести серію переговорів щодо реформування митних законодавств обох країн, послаблення «митного тиску», що створює бар'єри на шляху ефективного економічного співробітництва.

Облік і контроль —

Парламентська хроніка

Ранкове засідання 18 лютого

На засіданні депутати продовжили термін виконання вимог постанови Верховної Ради «Про майно загальносоюзних громадських організацій колишнього Союзу РСР». Процес інвентаризації цього майна триватиме до 1 квітня нинішнього року.

Доповідачем з проекту закону України «Про внесення змін до Закону «Про ставки акцизного збору і звільного мита на спирт етиловий та алкогольні напої» виступив заступник голови Державного комітету з питань салівництва, виноградарства та виноробної промисловості М. Агафонов. Він наголосив, що у зв'язку із підвищенням ставок акцизного збору продукція із плодів і ягід стала надто дорога для покупців, і випуск її підприємства загальмували, а до бюджету не надходять мільйони гривень. Від Комісії з питань фінансів і банківської діяльності виступив депутат Василь Душко. Верховна Рада ухвалила запропоновані зміни.

(Закінчення на 2-й стор.).

справа першочергова

Все одно хочуть домовитися

З 19 по 23 лютого в Німеччині американська корпорація General Motors та запорізьке АТ «АвтоЗАЗ» ірвоведуть чергову серію переговорів про створення спільного підприємства з виробництва автомобілів на потужностях у Запоріжжі.

Головною темою переговорів, що пройдуть на одному з європейських заводів General Motors — німеччому Opel, постане питання прискорення підписання остаточної

угоди щодо створення спільного підприємства та збільшення обсягу інвестицій, що передбачається боку з американської корпорації.

За словами співрозмовника агентства, партнери очікують, що СП може бути створено протягом найближчих двох місяців. Остаточний обсяг інвестицій буде названо після завершення оцінювання майна «АвтоЗАЗ», що проходить нині.

Окрім General Motors свої пропозиції щодо організації СП на базі «АвтоЗАЗ» внесла південнокорейська фірма Daewoo, повідомляє «Інтерфакс-Україна».

Зарплату — хоч із-під землі

На горлівській шахті «Кочетарка» виробничого об'єднання «Артемвугілля» вже тиждень триває акція гріників, які не піднімаються на поверхню з 900-метрової глибини, вимагаючи виплати заборгованих за п'ять місяців грошей. Припинення роботи на двох сусідніх шахтах цього об'єднання — імені Ізотова та імені Гагаріна, а також на шахті імені 1 Травня об'єднання «Шахтарськантраїт».

Нам НАТО стане ближче: на карті та в політиці

Сьогодні розпочинається візит в Україну делегації Конгресу США, очолюваної конгресменом Джеральдом Соломоном. До складу делегації, окрім конгресменів, також входить нещодавно обраний президент Північноатлантичної асамблеї сенатор Уільям Рот та виконуючий обов'язки генерального секретаря Північноатлантичної асамблеї Саймон Ланн з Великобританії.

Заплановані зустрічі з Головою Верховної Ради Олександром Морозом, Президентом України Леонідом Кучмою, Прем'єр-міністром Павлом Лазаренком. Обговорюватимуться проблеми розширення НАТО на Схід, відносини України з Північноатлантичним альянсом, україно-американські двосторонні відносини. Також делегація Конгресу США відвідає Севастополь.

Чекаємо на конструктивну роботу

Сьогодні першим питанням на пленарному засіданні Верховної Ради Криму перелачається розглянути зміни і доповнення до кримської конституції — таке рішення ухвалила президія місцевого парламенту. Вони також мають намір визнати недейсними і скасувати низку нормативно-правових актів Криму, якими обмежено права депортованих громадян стосовно їхнього розселення на території півострова. Загалом плановано розглянути 16 питань. Якщо, звичайно, не перешкодять опозиційні фракції. У понеділок вони виступили із заявою, в якій наголосили, що не визнають легітимність обраних на минулому тижні голови і членів президії ВР автономної республіки.

ПРЕС-СЛУЖБА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ ПОВІДОМЛЯЄ

17 лютого відбулися засідання ради депутатських груп (фракцій), яке вів Голова Верховної Ради України Олександр Мороз. Відбулася тривала дискусія з приводу розгляду засідань Верховної Ради України 18-21 лютого. Керівники груп і фракцій висловили свої міркування з приводу питань порядку денного, висловили свої пропозиції з тим, щоб насамперед розглянути законопроекти, від яких залежить прийняття бюджету 1997 року. Це, зокрема, стосується пакету податкового законодавства, чотирьох законопроектів з якого вже розглянула робоча група з узгодження цих питань, очолювана заступником Голови Верховної Ради В. Мусіяком.

Оскільки детально обговорювалася тема законопроектів про державний бюджет 1997 року, О. Мороз поінформовав, що надіслав до Кабінету два листи з проханням подати для розгляду у Верховній Раді проект Закону в другому читанні. Однак відповіді нема. Тому дане доручення не зволікаючи ще раз звернувшись до уряду з подібним листом за підписом Голови Верховної Ради України.

На нараді поставою й питання про призначення членів Конституційного Суду від Верховної Ради. З цього приводу висловлено різні точки зору, питання внесено до порядку денного сесії.

Керівники груп і фракцій підтримали пропозицію Голови Верховної Ради про роботу депутатів у палатному режимі 25-28 лютого.

Обговорено інші питання законотворчої діяльності.

17 лютого відбулася робоча зустріч Голови Верховної Ради України Олександра Мороза з Головою Верховної Ради Республіки Крим Анатолієм Гриценком. Розглянуто питання взаємодії парламентів щодо прийняття Конституції Автономної Республіки Крим, підготовки законопроектів про Верховну Раду і Раду Міністрів автономії.

Парламентська хроніка

Облік і контроль — справа першочергова

(Початок на 1-й стор.).

А на початку засідання були зачитані народних депутатів до Президента, Прем'єр-міністра, Генерального прокурора, Голови Верховної Ради та заяви, зокрема Петра Шейка і В'ячеслава Чорновола, про використання державних коштів на потребу лівих партій. Підказку Голови Верховної Ради до Маріуполя на металургійний комбінат, який святкував своє сторіччя, заявники розцінювали як передвиборчу у президентській гонці.

Олександр Мороз підкреслив, що в Маріуполі він був разом з В'ячеславом Чорноволом, Романом Безсмертним та Вадимом Турчином, які представляли різні фракції у Верховній Раді.

Вступив на посаду новообраний народний депутат по Бельмохайдівському виборчому округу №310 21-річний представник Компартії України Андрій Знонгар.

Депутати відмовилися змінити регламент на пропозицію Голови Верховної Ради О. Мороза, щоб провести голосування за дві кандидатури на посади конституційних суддів разом, у пакеті. Фракція комуністів заявила, що вона проголосує за будь-яку кандидатуру, якщо голосування проводиться в пакеті. Однак цього не сталося.

Після перерви тривало постійне голосування проекту закону «Про внесення змін до Закону України «Про податок з власників транспортних засобів

та інших самохідних машин і механізмів».

На пропозицію ради депутатів у закон було внесено положення про те, щоб кошти, отримані за рахунок цього податку, направляти на розвиток доріг з твердим покриттям у сільській місцевості. Як наголосила депутат Валентина Семенюк, 12 тисяч сільських населених пунктів не має доріг з твердим покриттям.

Верховна Рада дала згоду на притягнення до кримінальної відповідальності і арешт голови Гребінківського районного суду Полтавської області Олександра Радзівина, обвинуваченого в хабарництві.

Потім сесія прийняла закон «Про внесення змін і доповнень до Закону України «Про систему оподаткування». Схоже, на депутатів вплинуло зауваження доповідача Віктора Сусаова, що «Президент України назвав цей законопроект у числі першочергових».

Варто звернути увагу, що постановою передається списання податкової зобов'язаності і обов'язкових платежів з рахунків платників податків.

Перед перервою депутати затвердили склад тимчасової слідчої комісії Верховної Ради, яка розслідуватиме факти незаконного торгівлі зброєю. Головою комісії обрано народного депутата Олександра Матіяка.

Світлана ПИСАРЕНКО, Володимир КОРОЛЮК.

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

В 01-590
18.02.97 р.

Прем'єр-міністр України

ЛАЗАРЕНКО П.І.

Шановний Павле Івановичу!

За дорученнями узгоджувальної ради депутатських фракцій і груп уряду звертаюся до Вас з проханням невідкладно подати на розгляд Верховній Раді України для другого читання Державний бюджет України на 1997 рік.

Відповідно до Постанови Верховної Ради України від 19 грудня 1996 року «Про схвалення висновків і пропозицій Комісії Верховної Ради України з питань бюджету до проекту Закону України про Державний бюджет України на 1997 рік» Кабінету Міністрів України необхідно було протягом двох тижнів допрацювати проект Закону України про Державний бюджет України на 1997 рік та подати його до Верховної Ради України.

Проте після першого читання проекту зазначеного закону минуло вже два місяці, а від Кабінету Міністрів України не надійшло ніяких матеріалів з цього приводу.

Депутати Верховної Ради України стурбовані тим, що на фоні безвідповідальних заяв окремих керівників осіб владних структур України, багаторазово підписаних засобами масової інформації про радикальну зміну податкової системи, яка враз змінить життя на краще, стічно-створюється негативний імідж Верховної Ради України, роздувається політична криза в державі.

Однак аналіз та розгляд Верховною Радою пакета податкових законопроектів, поданих урядом у грудні минулого року, показав їх недосконалість, неузгодженість з Конституцією України і надто сумнівної доцільності їх прийняття в редакції уряду. Для їх істотного вдосконалення та розгляду реальної потреби декілька місяців у Верховна Рада, як Вам відомо, над чим працює.

Між тим подальша затримка в прийнятті Державного бюджету України на поточний рік просто неприпустима. Вона веде до неконтрольованого витрачання державних коштів, різкого зменшення надходжень та зростання бюджетного дефіциту, посилення соціальної напруги в суспільстві.

Ураховуючи зазначене, прошу Вас, шановний Павле Івановичу, забезпечити виконання рішення Верховної Ради України від 19 грудня 1996 року і подати Державний бюджет України на 1997 рік до Верховної Ради України для другого читання.

З повагою
Голова Верховної Ради
України

О. МОРОЗ.

Вітаємо

Зоряний ювілей

19 лютого минає 60 років доктору фізико-математичних наук, головному науковому співробітнику Астрономічної обсерваторії Київського університету Климу Івановичу Чурюмову. За 37 років творчої праці на кафедрі астрономії та в обсерваторії Клим Чурюмов опублікував близько 340 наукових робіт, значну частину яких видруковано у найпрестижніших наукових журналах світу. Йм'я талановитого науковця названо відкрити ним разом із колегами дві нові комети, а також малю планета № 2627 з головного поясу астероїдів. Все це свідчить про великий авторитет Чурюмова в астрономічному світі. Науковець здійснив низку спектральних, фотографічних, поліаритметичних та інших телескопічних спостережень комет, астероїдів, планет, сонячної корони, полярних снів. За ініціативою Кліма Івановича названо малі планети «Кобзар», «Камеяр», «Сковорода». Унікальні наукові результати, одержані Чурюмовим, значно підвищили міжнародний науковий рейтинг Астрономічної обсерваторії Київського університету. За видатні досягнення в астрономічній науці К. Чурюмова було нагороджено почесними грамотами Президії Верховної Ради України та Калмикії, численними медалями.

Найближча перспектива — податкове законодавство і держбюджет

Із прес-конференції заступника Голови Верховної Ради України Віктора Мусіяка

Темою цієї зустрічі стали підсумки роботи Верховної Ради України за минулий та перспективи розгляду найважливіших питань наступного пленарного тижня. Як зазначив Віктор Мусіяка, такі прес-конференції стануть традиційними і відбуватимуться щопонеділка в одній і тій же каб., тобто о 14 годні 30 хвилин. Іх мета — дати можливість працівникам засобів масової інформації, так би мовити, з перших ух одержати інформацію про роботу парламенту. А сьогодні, як зазначив заступник Голови Верховної Ради, засоби масової інформації висвітлення роботи сесії досить часто підміняють коментарями, які нічого спільного з об'єктивністю не мають.

Найголовнішим нині для Верховної Ради України є прийняття пакета податкових законів і на їх основі — держбюджету на 1997 рік, тому минулий пленарний тиждень і наступний присвячено розгляду саме цих питань. Зокрема, вже ухвалено в першому читанні проект закону України «Про внесення змін і доповнень до Закону України «Про оподаткування прибутку підприємств». Дещо по-новому відбувся день уряду. Про не достатню виаживість деяких законопроектів та не завжди продуману позицію окремих народних депутатів свідчать те, що ініціатори прийняття Закону «Про вилучення (експорте) мита на жинку худобу та шкіряну сировину» минулого тижня ініціювали визнання його таким, що втратив чинність.

Відповідна комісія Верховної Ради України вже ухвалила й передала на розгляд профільній комісії чотири законопроекти щодо податкового законодавства. Ще два будуть готові найближчим часом. Тобто народні депутати працюватимуть над цими законами, щоб у першому кварталі прийняти пакет податкових законів і державний бюджет України на 1997 рік. А якщо Верховна Рада все-таки не схвалить їх? Відповідати на це запитання, Віктор Мусіяка зазначив, що є резервний варіант. Тобто держбюджет можна буде

прийняти на основі наявних податкових законів і продовжувати розробляти нові. Заступник Голови Верховної Ради України підкреслив також, що в цей тяжкий для більшості громадян України час парламент не може підтримати пропозиції Кабінету Міністрів України, спрямовані на погіршення соціально-економічного становища народу.

Стосовно запитання, що Президент України може своїми указами регулювати податкове законодавство, Віктор Мусіяка зазначив, що Верховна Рада України, очевидно, не матиме нічого проти і в період дії указів працюватиме над відповідними законами. Але слід мати на увазі, що кожний суб'єкт законодавчої ініціативи несе відповідальність за наслідки дії законів.

Віктор Мусіяка вказав також на позитивні зрушення щодо так званого нульового варіанта. Бо як тільки Верховна Рада України порушила це питання, Російська Федерація запросила представників України для спільного роз'яснення цієї проблеми. Щоправда, як зазначив заступник Голови Верховної Ради України, наша держава, перш ніж приймати рішення, повинна мати у своєму розпорядженні повну інформацію про активи і пасиви колишнього Радянського Союзу. Журналісти одержали також відповіді на інші запитання, які їх цікавили.

Василь ТУТІУК.

Заява фракції «Комуністи України — за соціальну справедливість і народовладдя» з приводу призначення Ющенка В. А. головою Національного банку України

5 лютого 1997 року Верховна Рада України шляхом таємного голосування обрала головою Національного банку України Віктора Андрійовича Ющенка на черговий чотиритижнівський термін.

Фракція комуністів України ніколи не поділяла курсу антинародних реформ, здійснюваних в Україні. А політика НБУ завжди була складовою частинною антинародного реформаторства.

Саме Національний банк винен у безконтрольності тільного обігу капіталу в країні. Саме Національний банк своєю політикою кредитування погіршує стан національної промисловості і сільського господарства, знімаючи ліхварські відсотки, що перевищують будь-який нор-

мальний прибуток.

Саме НБУ не дає розширити внутрішнього ринку збуту через відсутність споживачького кредиту для населення країни.

Виступаючи безпосереднім агентом Міжнародного валютного фонду на території України, Національний банк сіпідняє на існування з-за оману, сприяє збільшенню зовнішніх боргів країни, які доведеться повертати нам, нашим дітям, онукам і правнукам.

Саме Національний банк винен у знеціненні вкладів населення в ощадбанках, бо дозволив комерційним банкам неповернення кредитних ресурсів, утворених з депозитів вкладників Ощадбанку. Ви-

нен НБУ в і грандіозній емісії приватизаційних цінних паперів, які використовуються безконтрольно з метою пограбування трудящих мас.

Міністерство фінансів за згоди Національного банку веде небезпечну гру в піраміду на капітал «АТ МММ» з короткотерміновими державними кредитними зобов'язаннями, коли емісійні гроші відділяють комерційним банкам, а ті під високі відсотки надають позички урядові на покриття бюджетного дефіциту. Щомісяця операція повторюється.

Така маніпуляція з державною скарбницею може закінчитися тільки одним — загальним фінансовим крахом.

Позаяк за всі ці «реформаторські» фінансові викрутаси народ України своїм добробутом і навіть своїми життями, фракція «Комуністи України — за соціальну справедливість і народовладдя» на знак протесту голосувала проти затвердження Ющенка Віктора Андрійовича на посаді голови Національного банку України.

Ми попереджаємо, що вся відповідальність за прийняте Верховною Радою рішення лягає на ту частину депутатського корпусу, котра сіпідє у фарватері політики грабунку народу України заморських хазяями та їхніми національними гондовами.

Тільки перехід влади до рук робітників, селян і трудової інтелігенції може врятувати Україну.

Домашнє завдання виконали, розпочався новий урок

На попередньому засіданні в погоджувальній групі з податкових законопроектів домовилися про опрацювання в минулі вихідні положень проекту закону «Про податок на нерухоме майно (нерухомість)» стосовно оподаткування виробничих споруд. Домашнє завдання виконали. Окремі, на пленарні засідання Верховної Ради передаються ще два законопроекти — про податки на доходи фізичних осіб та на нерухомість.

Після розмови з процедурних питань народні депутати розпочали розгляд проекту змін і доповнень до деяких чинних законодавчих актів. Це, зокрема, кодекси про працю, про адміністративні правопорушення та житловий, закони «Про міліцію», «Про підприємництво», «Про основні засади соціальної захищеності інвалідів в Україні», «Про реабілітацію жертв політичних репресій на Україні», «Про цінні папери та фондову біржу», «Про пенсійне забезпечення», «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи», «Про приватизацію житлового державного фонду», «Про лібералізацію зовнішньоекономічної діяльності», «Про захист прав споживачів», «Про бюджетну систему» та інші — всього майже 70 законодавчих актів.

Пояснення давав заступник міністра фінансів Володимир

У погоджувальних комісіях

Матвійчук. У цілому характеризуючи блок поданих поправок, він сказав:

— По-перше, проект закону покликаний усунути причини, які гальмують розвиток підприємств усіх форм власності або переводять їх у тіньовий сектор. Наприклад, спростується процедура реєстрації нових структур. Скоротиться перелік видів діяльності, що підлягають ліцензуванню. Щоб показати ринок праці, пропонуємо скасувати таку умову працевлаштування громадян, як прописка. По-друге, з метою уникнення прихованого бюджетного дефіциту урядовцями підлігати, не забезпечені реальними надходженнями до бюджету. У підсумку — прийняття змін і доповнень до чинних законодавчих актів сприятиме зменшенню податкового тиску на економіку, а отже, і відродженню, що є визначальною передумовою підвищення життєвого рівня людей.

Народні депутати присікливали аналізували кожне положення, формулювання, слово. Скажімо, подані на розгляд нові норми до Адміністративного кодексу щодо паспортного режиму

після бурхливого обговорення зазнали докорінних коректив. І все-таки і після цього їх вирішили передати факсимільно-правильним на додаткові експертизи.

Віс заступник Голови Верховної Ради Віктор Мусієв.

У роботі групи взяв участь віце-прем'єр-міністр Віктор Пинзеник.

Прес-служба Верховної Ради України.

На знімку: Станіслав Ніколасенко (ліворуч), Григорій Діхтаренко, Анатолій Дронь (праворуч) — народні депутати. Фото Юрія ВЕНГЕРША.

Perion

«Буг»: перші кроки обнадійливі

У МІСТІ Сандомир Тарнобеського воєводства Польщі відбулося засідання ради європейської «Буг», до складу якого входять Холмське, Люблінське, Жамське, Тарнобеське воєводства та Волинська область. Із звітом на з'їзді виступив голова ради європейської, голова Волинської обласної ради і обласний міністр Борис Клишчук, який після повернення з Польщі дав інтерв'ю нашому власному кореспонденту.

— Борис Петрович, підшор круглий рік засновано європейську «Буг». Часу минуло небагато, проте, напевно, вже можна казати про перші етапи і «протипи».

— Співпраця в рамках європейської — це новий і це не освоені напрям міжнародної діяльності. В усьому разі, для Волинської області. Тому головною метою в цей період вважали пошук шляхів налагодження тісних і продуктивних контактів європейської з відповідними європейськими організаціями, і це нам вдалося.

— Нещодавно мені потрапили до рук збірник «Європейської «Буг»: факти і цифри», виданий статистичним управлінням у місті Любліні. В ньому міститься аналіз статистичних показників розвитку транспорту об'єднання. Об'єм експорту та імпорту Волинської області та їх тахування структура свідчать про певний конкурентоспроможність наших товарів, ніж польських.

— Це правда. Але правда і те, що співробітництво у розв'язанні економічних питань дає позитивні результати. Обсяги зовнішньоекономічних

операцій суб'єктів господарської діяльності Волинської області та Польщі є скремив підтвердженням цього. Зокрема, зовнішньоторговельний оборот у минулому році в 1,6 рази більший, ніж у позаминулому. Крім офіційно зареєстрованого міжнародного торговельного обміну, існує так звана прикордонна торгівля, що здійснюється шляхом приватних позіжок громадян України і Польщі. Особливе показання спостерігається в нашій області. У 1995 році на двох кордонних переходах на території європейської «Буг» гості з України закупили споживчих товарів (риба, кави, солодощів) і промислових товарів (меблі, будівельні матеріали) приблизно в рівних порціях на суму 372,3 мільйона злотих. Це становить 148,9 мільйона доларів — 20,6 відсотка офіційного зовнішньоторговельного експорту польської частини європейської «Буг». Цікаві і такі цифри. Вартість імпорту у чотирьох польських воєводствах 1995 року досягла 466 185 тисяч доларів, у Волинській області майже в 9 разів менше. В перерахунок на кількість населення в області імпортовано товарів

на 50 доларів на кожного мешканця, а в 4 польських воєводствах, що входять до європейської, на 100 доларів. Про це говорили на засіданні ради, планували, як розв'язати питання щодо поглиблення транскордонного співробітництва.

— То що конкретно потрібно зробити, щоб Волинь мала вигляд не гірший за своїх партнерів з європейської?

— Бачити своє географічне розташування Волинь створює сприятливі передумови для того, щоб область стала транспортним коридором між Сходом і Заходом, що в майбутньому дасть значний економічний ефект не лише нам, але і нашим партнерам. І першочерговий проект у рамках цієї програми — будівництво нового мосту через річку Буг в зоні міжнародного пункту пропуску «Ягодина — Доруха». Технічну документацію вже розроблено. Нині йде пошук джерел фінансування. Потрібно 5 мільйонів доларів США. Наступним кроком у розбудові пункту пропуску «Ягодина» повинно стати будівництво сервісної зони, до якої входять 31 об'єкт. Актуальним питанням залишається розвиток кордонного переходу «Устиг — Зосін». Але його розв'язання стане можливе тоді, коли він набуде статусу міжнародного. Для цього пропонуємо вийти з обопільним зверненням до урядів обох держав з метою прискорити розв'язання цієї проблеми. Є певні напрацювання щодо відкриття нового кордонного переходу на ділянці Новово-

линськ — Морозовичі — Крилу — Грушевці та створення екотуристичного переходу сезонного характеру через річку Західний Буг з використанням потонного мосту в районі Шашкого національного парку і Поліського парку родового (Шашк — Володава).

— Але природоохоронці б'ють тривогу. Вони вважають, що у разі створення переходу саме в цьому місці значно збільшиться навантаження на унікальний екосистему Шашкого парку, що може негативно вплинути на екологічний стан прикордонної річки Західний Буг.

— Тривога неабезпечена. Щоб запобігти таким негативним наслідкам прагнемо реалізувати спільну програму «Чистий Буг», проект концепції якої було направлено в Європейську комісію. А вже саме її здійснення значною мірою залежить від узгодження дій на міжнародному рівні. Українська сторона матеріалізує заходи ріки також направила в Міністерство екобезпеки України. Водноболотні угіддя Шашкого парку мають міжнародне значення, тож до них проявляють інтерес ділової кола Німеччини, Нідерландів та інших країн Європи. Очевидно, що ці проекти неможливо реалізувати без підтримки на державному і міжнародному рівні. В ході офіційного візиту до Республіки Польща в червні минулого року Президент України виклався на підтримку співпраці в рамках європейської «Буг». Але ми добре розуміємо, успішне виконання поставлених перед нами завдань у значній мірі залежить від наших ініціатив, наших узгоджених дій.

Інтерв'ю вів
Володимир БЕРЕКЕТА.
Волинська область.

У комісіях

Верховної Ради України

Комісія з питань правової політики і судово-правової реформи розглянула подані Кабінетом міністрів України проекти законів про ратифікацію Угоди про японський міст (проект реформування державного сектора) між Україною і Міжнародним банком реконструкції та розвитку, що виступає від свого імені та як розпорядник коштів гранту, що надається Японією, і про ратифікацію Угоди про японський міст (проект реформування державного сектора) між Україною і Міжнародним банком реконструкції та розвитку як розпорядником коштів гранту, що надається Японією. Законопроекти підготовлено національним агентством України з питань реконструкції та розвитку спільно з міністерством закордонних справ, фінансів, економіки та юстиції. Ресурс технічної допомоги, що надаватимуться в рамках зазначених грантів, спрямовуватимуться на підготовку та реалізацію проекту реформування державного сектора, який підтримуватиметься позикою Міжнародного банку реконструкції та розвитку. Парламентарі рекомендували Верховній Раді України ратифікувати із врахуванням зауважень подані законопроекти у частині, що не суперечить Конституції та законам України.

На виконання протокольного доручення Верховної Ради розглянуто поданий Кабінетом міністрів проект постанови Верховної Ради про внесення змін і доповнень до Положення про паспорт громадянина України, а також саме Положення в редакції від 2 вересня 1996 року. Народні депутати констатували, що ці документи з ряду позицій викликають серйозні заперечення щодо відповідності їх Конституції та законам України. Запропоновано Верховній Раді доручити Комісії з прав людини, національних меншин і міжнародних відносин спільно з Комісією з питань правової політики і судово-правової реформи та Кабінетом міністрів підготувати до внесення на розгляд Верховної Ради додаток до Закону «Про громадянство України», що містить би положення про паспорт громадянина України, який потребує законодавчого визначення.

На виконання доручення Верховної Ради проведено правове експертизу на відповідність Конституції України поданого Кабінетом міністрів проекту закону про внесення змін до Закону «Про систему оподаткування». Члени комісії вважають, що для відповідності Конституції України даний проект закону потребує доопрацювання та внесення відповідних змін.

Прес-служба Верховної Ради України.

Офіційно

Послання Верховній Раді

Леонід Кучма має намір 14 березня виступити із щорічним посланням до Верховної Ради щодо внутрішнього і зовнішнього становища в Україні.

У посланні буде підбито підсумки 1996-го року. Основне місце в документі глава держави приділить аналізу діяльності різних органів влади щодо подолання економічної кризи в Україні, а також питанням зовнішньої політики та національної безпеки. Президент дасть оцінку нинішньому стану забезпечення прав та свобод людини, в тому числі економічних і соціальних прав громадян у перехідний період. Глава держави також планує всебічно проаналізувати процеси державного будівництва в Україні.

Доручення дали, чи віддадуть гроші?

Генеральна прокуратура та Головне контрольно-ревізійне управління Міністерства фінансів, за дорученням Леоніда Кучми, провели перевірку невилплат Українським національним фондом «Заєморозуміння і примирення» компенсаційних коштів громадянам, які потерпіли від нацистських переслідувань в роки війни.

У ході перевірки виявлені факти порушення чинного законодавства України керівниками Фонду і акціонерного товариства «Градобанк». У зв'язку з цим порушена кримінальна справа. Для її розслідування створена слідчо-оперативна група із працівників органів прокуратури, МВС, СБУ, КРУ та Подільської адміністрації. Зараз кримінальна справа знаходиться у впровадженні Генеральної прокуратури та перебуває під контролем Президента України.

Прес-служба Президента України.

Лист депутатам

Якщо доживемо до понеділка

Дорогі наші колишні учні! Адже кожен, хто нині на тому чи іншому рівні керує державою, — колишній учень свого вчителя. Того, котрий допомагав вам робити перші кроки в пізнанні світу. Котрий навчав вас читати, лічити, писати, мислити. Можливо, ви пам'ятаєте, молоденьку дівчину, яка увійшла до вашого класу і як старалася, щоб ви полюбили її предмет? Або пригадате сиву голову, зосереджену схилена над зошитом? Можливо, ви не замислювалися над тим, скільки доводиться перевіряти зошити за один рік, лише одного класу. А тим більше з 22 до 55 років.

Дорогі наші колишні учні, подивіться на нас сьогодні. Ваші вчителі, як і раніше, віддають свої знання дітям, хоч їхню працю не оплачують по півкору, ще й принижують. Якщо ви не розумієте лічильні, то знаєте, що тієї зарплати, котру нараховують вашим учителям лише теоретично, все одно не вистачило б на оплату комунальних послуг та електроенергії. А зошити треба перевіря-

ти вночі (за 1 гривню 63 копійки на місяць). Ми стоїмо перед класом у спотаненому взутті та акуратно заштопаному одязі часів вашої юності. Але коли ви не розумієте міркувати, то мусите розуміти, що майбутні держави нині сидять у шкільних класах. Поміркуйте, за ким воно піде.

А от писати ви таки навчилися. Однак усе написане вами чомусь обертається проти вчителів, коли в перервах між годинними обмороками, як раніше, шукають прогресивні методи викладання, працюють з батьками, вилковують учнів, загнанних життям до підвалів. А в морозний вихідний стоять на ринку з овочами, самотужки виробленими на власній ділці. Або продають старі, але ще придатні речі, бо вчителів треба годувати сім'ю сьогодні, а не через чотири місяці, коли, як йому було обіцяно, бюджет з ним розраховується. Можливо.

А. ВЕРИЧ, І. ПЕТЕНКО
та інші вчителі СШ № 50.
Горлівка Донецької області.

Соціально-психологічна реабілітація: бачити мету, не помічати перешкод

Зайві люди... Психологічно важко опинитися за бортом життя. Віддавши країні роки, сили, здоров'я службі Батьківщині, раптом усвідомити, що ти не потрібний...

Міністерство оборони України недавно провело нараду для державних та комерційних структур, які займаються соціальною реабілітацією військовослужбовців. У зв'язку зі скороченням чисельності Збройних сил країни вчорашні офіцери сьогодні змушені починати життя спочатку. Якщо раніше людина в погонах мала стабільний зарібок, продовольчий пайок, речове забезпечення та чіткі пенсійні перспективи, то нині ці блага йому не гарантовано.

На думку начальника управління військово-соціальної роботи Головного управління виховної роботи МО України полковника Валентина Сербіна, допомогти військовослужбовцям адаптуватися до цивільного життя та повернути йому тверде соціальне підґрунтя можна лише спільними силами. Проблему соціально-психологічної реабілітації колишніх офіцерів з успіхом розв'язують недерж-

Армія

жавні структури. Прикладом дієвої співпраці військового відомства з цивільною комерційною фірмою може служити діяльність реабілітаційного центру «Гештальт».

— Уже наступного дня після підписання наказу про звільнення офіцер відчуває свою непотрібність. Армія про нього забуває. Він — колишній... Людина перебуває в дезадаптаційному стані. Йі доводиться починати життя спочатку, — каже директор центру соціально-психологічної реабілітації «Гештальт» Анатолій Тихончук.

Соціологічні дослідження показують, що серед військовослужбовців, звільнених у запас, смертність збільшується вчетверо. Помітно зростає кількість суїцидальних випадків. Маючи учора стабільне становище в суспільстві, військове знання, регалії, повагу і пошану, сьогодні колишній офіцер ЗС України втрачає все.

Директор центру «Гештальт», капітан у відставці Анатолій Тихончук своїм власним прикладом довів колегам, що в умовах мирного

життя, часто наближених до бойових, офіцерам не личить відступати та пасувати перед труднощами. За словами фахівців реабілітаційного центру, офіцери — готові менеджери. Цій науці, по суті, п'ять років їх навчали в військовому вузі. Адаптувати теорію та військову практику до вимог ринкової дійсності вчорашнім військовослужбовцям допоможуть у центрі.

«Гештальт» одержав свою назву від наукової течії у психології. Гештальт-терапія лікує від інертності, пасивності. Її головний рецепт — вірити в себе, бачити мету і не помічати перешкод. Гештальт рекомендує не концентруватися на тій проблемі, яка хвилює вас, а робити її таким собі фоном. Фокусувати ж свою увагу слід на життєвих цінностях на кшталт: «У мене є кохана дружина, діти, друзі, захоплення... І з будь-якими труднощами я впораюся!» Щоб не впадати в депресію та не перебувати в постійному полоні невроз'язаних, «Гештальт» закликає до закінченої дії, завершеності всіх починань та справ.

Центр соціально-психологічної реабілітації перенавчає

та працевлаштовує відставників безкоштовно. Теорія клієнтам викладається у вигляді спеціально розроблених та апробованих навчальних програм, сценаріїв, тренінгів. Потім своїм випускникам центр пропонує роботу у фірмах, спільних підприємствах, банках, державних установах, з якими співпрацює «Гештальт». Шоправда, тих, хто бажає одержати вакантне місце в державній структурі, не так уже багато — низькі зарплати. Однак, найбільш цілеспрямованим та активним слухачам пропонується до вивчення програма малого бізнесу. Після теоретичного курсу випускник зможе відкрити свою справу — створи-

ти власну фірму. Перші практичні кроки новоспеченому бізнесменові знову-таки допомагає робити центр «Гештальт». Своєрідні навчально-виробничу практику виважені центри можуть пройти у бізнес-інкубаторі, спеціально обладнаному під сучасний офіс приміщенні. «Практиканти» звільнені від плати за оренду, електроенергію та телефонний зв'язок. Це не гра, а реальна робота. І тут уже від ділових якостей, хватки та прагнень перенавченого та психологічно реабілітованого колишнього офіцера залежить те, як складеться його кар'єра на «гражданстві».

Ольга ВАУЛІНА.

Кримінал

Відчутний удар по рекету

Працівники управління внутрішніх справ у Чернівецькій області протягом січня затримали й знешкодили три великі бандитські угруповання.

Особливо небезпечною для підприємців Буковини була розбійна група, що шляхом погроз і шантажу вимагала в них викупку. Деякі перелякані бізнесмени поспішали розкошуватися, а непокірні зазнавали відчутних матеріальних збитків — бандити влаштували підпал магазинів, фотостудій, ковбасних цехів, складів.

Злочинці мали швидкісні автомашини, потужну зброю.

Інші дві банди «спеціалізувалися» не лише на рекеті та насильстві, а й на грабунку квартир заможних людей.

У затриманих вилучено астрономічні суми грошей та коштовності.

Василь БАБУХ.

Чернівці.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Де найбільша розпуста?

З'ясувалося, що у Чернівецькій, Запорізькій, Херсонській, Донецькій областях, в Автономній Республіці Крим, місті Севастополі. Саме між цими адміністративними територіями триває уперта боротьба за сумну «першість» у захворюваності на сифіліс.

Загалом в Україні ця небезпечна венерична хвороба порівняно з 1995 роком зросла на 26,8 відсотка, зареєстровано 77 тисяч нових хворих. Це не рахуючи тих пацієнтів, які лікувалися приватним шляхом, не звертаючись по допомогу до державних медзакладів, повідомляє прес-центр Мінохорони здоров'я України.

Наркомеранг

ЯКОСЬ у Дніпропетровську на велику східку зібралися циганські барони довокільних областей — радилися, як уникнути страшного лиха, яке загрожувало видурженню циганському етносові.

Лихо це — наркоманія. Цигани, чи не найгірший та найзапозвітіший поширювач злілля, поступово стали його заручниками. Особливо приохотилися до наркотиків циганські діти.

Я далекий від думки, що, мовляв, Бог їх покарав. Але за зло завжди доводиться розплатитися. Спрацював природний бумеранг: тримаючи в руках спокусливий товар, рано чи пізно закорить скштувати його самому. А зоборонений плід удвоє солодший...

Втім, якщо вже цигани забили тривогу, то нам і поговіт не годиться стояти осторонь. Останнім часом ця проблема нібито відійшла на другий план — у людей і в державі інших клопотів удосталь. Тим часом наркопавутиння обплутало значну частину нашої молоді. У Дніпропетровську за рік наркоманів, які перебувають на диспансерному обліку, побиляло на півтора сотні. Але важке і на те, що кількість «офіційно» виявлених не збігається з числом реальних. За словами головного нарколога міста Віктора Дубовика,

кожен наркоман в середньому витягує до своєї халідної компанії ще п'ятьох. Якщо ж врахувати, що серед наркоманів «зі стажем» сімдесят відсотків заражені СНІДом, то можна уявити масштаби можливих наслідків...

Наше суспільство хворе — і в прямому, і в переносному значенні. Обивателі вже ніби змирився з тим, що наркоманія існує. Мало не на кожному кроці зустрічаємо «обкурених» або «наколений», і всім до них байдуже — громадські наркопосити діють лише на папері. Дійшло до того, що це зло поширилося у школах, серед малолітніх учнів. Іх знають у кожному класі, але — мовчати. Замовчує подібні факти й вчителі.

Дякувати Богові, в Дніпропетровську є центр реабілітації хворих на наркоманію. Але силими самих лише медиків з цим злом не впоратися. Кожному з нас треба зрозуміти, що «чужого» лиха не буває, бо завтра воно позначиться на наших близьких.

Ярослав ГАЗДА.

Дніпропетровськ.

Кордон

Порушників більше

750 порушників було затримано на державному кордоні протягом останніх десяти днів. Більш як 80% затриманих — іноземці, 321 особа — нелегальні мігранти. Аналіз затриманих свідчить про те, що тенденція порушень кордону не змінюється: іноземці прибувають у нашу країну на законних підставах, а далі, залишившись нелегально в Україні, намагаються порушити західний кордон.

Прикордонні війська за десять днів виявили й переправили представникам митних органів товари та сировини, що їх незаконно переміщували через кордон на 31,4 тис. грн. Серед вилученого дуже багато продовольства.

На кордоні з Молдовою що не день — то затримання контрабандних вантажів. Наприклад, за добу на ділянці однієї з прикордонних застав в Одеській області затримали вантажівку з партією продовольчих товарів на суму понад 3000 грн, а також велику кількість сигарет, які на власному автомобілі намагався вивезти з України громадянин Молдови. Сталося це на об'їзних шляхах.

Андрій КУЧЕРОВ, капітан.

Служба 01

Причини банальні — збитки великі

На жаль, вогонь досі завдає значних збитків. Скажімо, тільки на минулому тижні сталося дві великі пожежі.

12 лютого через порушення правил монтажу та експлуатації пічного опалення загорівся приватний будинок в с. Броска Ізмайльського району Одеської області. Потерпілі — господар, його зять та п'ятирічний хлопчик — одержали тяжкі опіки.

Цього самого дня увечері спалахнув коривник колективного сільськогосподарського підприємства «Серп і молот» села Вишка Кропивня Немірівського району Вінницької області. Хоча сторож і вчасно побачив вогонь, але замість того, щоб повідомити передусім чергову пожежну частину, він почав сам гасити його. Внаслідок згоріло 17 телят з 20. Завдано великих збитків. Причина банальна — замкнуто кабель електрокалорифера. Тепер слідство має дати відповідь, що дозволив встановлювати обгірвач, ігноруючи вимоги Держпожежнадзора.

Валентина ШАПОВАЛОВА, співробітник Центру пожежо-технічної пропаганди УДЮ МВС України.

ПРОПОНУЄМО ЛІЧІЛЬНИКИ ГАЗУ

GALLUS 2000 (G4, G2.5), МКМ (G6) та

ЛІЧІЛЬНИКИ ВОДИ "NARVAL"

Гарантія 5 років

Вперше виконуємо ремонт з негайною заміною лічильника

Київ (044) 443-89-59
(044) 263-52-66
Дніпропетровськ (0562) 41-82-41
Кременчук (05368) 7-59-71
Харків (05362) 8-20-35

Формуємо мережу регіональних представництв.

Севастополь — місто-герой України

Чи є місто Севастополь? Із таким запитанням журналіст «ГВ» звернулася до семикласників однієї з киевських шкіл. Звичайно, твір на цю тему не входить до шкільної програми, тому школярі, не боючись отримати погану оцінку за неправильні відповіді, були відверті: писали те, що знають і що бачили.

«Севастополь — місто в Криму, засноване 1783 року як фортеця. З 1804 — головний військовий порт на Чорному морі», — анонімно переписав за енциклопедією один із школярів. «Севастополь — це місто-герой. Воно завжди було частиною України, але нині його чомусь ділять між Росією та Україною» (Т. Каменко). «Про Севастополь нині багато пишуть у пресі, говорять по радіо і телебаченню. Я не знаю, хто правий, а хто ні у цій суперечці. Я гадаю, що це питання скоро розв'яжуть. Але мені дуже хотілося б, щоб Севастополь залишився в Україні» — це витяг зі шкільного твору Ксенії Корнеєвої.

Почалося все 1954 року. Це був особливий рік. СРСР відзначав грандіозну дату — 300-річчя Переяславської ради, себто «воз'єднання» України з Росією. І як тоді-

лося у ті часи, урочистості мали супроводжуватися чимось надзвичайним. Передача Кримської області зі складу РРФСР, де вона була з 1918 року, до складу УРСР стало найкрасномовнішим підтвердженням не порушеної дружби двох народів. Навряд чи тоді Микита Хрущов, та і будь-хто в Росії чи Україні, міг передбачити, що півострів передали не просто сусідній республіці, а іншій державі. І що саме кримська проблема стане головною причиною українсько-російського розриву.

Але чи було передання Криму лише жестом дружби? З огляду на географічне розташування півострова і відсутність спільних кордонів з Росією, економічно він був пов'язаний передусім з Україною. Мало того, на початку 50-х років стало зрозуміло, що економіка півос-

трова занепадає. 1944 року з Криму було депортовано корінний кримськотатарський народ, що спокійно жив на цій території, а отже краще за чужинців знав, що росте на цих південних землях. Крим був не просто квітучим садом — на його території вирощували не лише найкращий у Радянському Союзі виноград. Місцеві жителі з покоління в покоління вишукували можливості збирати врожаї картоплі, помідорів і навіть зернових. Коли Кримську область почали заселяти «чужинці» з півночі, переважно росіяни, з'ясувалося, що досвід освоєння місцевих земель кримські татарі забрали з собою, і новим мешканцям довелося все починати спочатку. Не звикли до кримських сусувій росіяни за кілька років перетворили весь СРСР на головного донора півострова.

І 1953 року сталося нечуване, як на ті часи — у Криму розпочалися голодні страйки. Водночас ставалися заворушення й у Тбілісі. Ці події відіграли на собі удар і, як кажуть росіяни, «не усунувають» ситуацію, Кремль вирішив передати фінансу-

вання Криму Києву. Як і годилося у ті часи, будь-які рішення Верховна Рада СРСР ухвалювала винятково «згідно з побажаннями трудящих». Отже спочатку було організовано звернення обкому Криму до президії Верховних Рад РРФСР та УРСР з побажаннями передати Крим останній. 5 лютого президія ВР РРФСР ухвалила відповідний указ, 13 лютого до нього додався й указ ВР УРСР. І 19 лютого сесія ВР СРСР одностайно затвердила Закон про передачу Кримської області УРСР. Згідно з ним Севастополь став містом республіканського підпорядкування. Згодом це було підкріплено і Конституцією УРСР від 1977 року.

Хтось запитав: чому той самий документ у Москві та Києві розуміють по-різному? Пояснень цьому багато, передусім тому, що обидві сторони прагнуть відстояти свої інтереси, хто сучасні, хто колишні, й обидві — майбутні. Але інтереси інтересами, та світове товариство керується переважно законом, а він нині на нашому боці.

Наталія ФІЛІПЧУК

Хроніка. Факти. Події

● Париж

Ідея витеає в повітрі

«Жодних рішень» про проведення у квітні в Парижі саміти представників США, Франції, Німеччини, Великобританії і Росії не прийнято, але «ідея витеає в повітрі», — заявив міністр закордонних справ Франції Жерме Шаретт після переговорів з держсекретарем США Малленом Олбрайтом, що відбулися тут.

● Бухарест

Іншого шляху немає

«Прогромою спасіння національної економіки» назвав прем'єр-міністр Румунії Віктор Чорба розроблений урядом комплекс радикальних соціально-економічних заходів, покликаних вивести країну з кризи уже цього року. Він також заявив, що румунське «востане пропонує заплатити за оздоровлення економіки високу соціальну ціну», зазначивши при цьому: «іншого шляху немає».

● Любляна

Розкол опозиції

Інтенсивні міжпартійні переговори про подолання в Словенії тримісячної урядової кризи, що тривали протягом останніх 10 днів, увінчалися успіхом ліберал-демократа Янеза Дрновшека, якому наприкінці минулого року на основі підсумків парламентських виборів президент Мілан Кучан доручив сформувати Кабінет міністрів. У понеділок пізно ввечері Янеза Дрновшек заявив про те, що йому вдалося переконати опозиційну Словенську народну партію (СНП) залишити свій опозиційний блок і погодитися на формування коаліційного уряду з Ліберально-демократичною партією (АДП).

● Пекін

Охорону посилено

Охорону будинку консульства Республіки Корея в Пекіні, де знаходиться секретар ЦК ТПК Хван Дян Об, який попросив політичного притулку в південнокорейському представництві в КНР, надзвичайно посилено. Доступ у цей район дозволено лише за спеціальними пропусками. На думку дипломатичних джерел у Пекіні, всі ці заходи, мабуть, покликані забезпечити безпеку контактів з призначеним південнокорейським представництвом міждержавного об'єкта Хван Дян Обом і високопоставленими представниками Пекіна.

● Найробі

Повстанців «обстріляли» з повітря

Літаки ВПС Заїру піддали бомбардуванню міста Букаву, Валікале й Шабунда, які перебувають у руках повстанців. У поширеному в Кіншасі короткому комюніке Міністерства оборони Заїру підкреслюється, що це були «удари по військових об'єктах» і що противники «завдали тяжких втрат». За повідомленнями з Букаву, наліт заїрської авіації завдав паки мешканцям цього міста поблизу кордону з Рундундо. Три бойові літаки зробили кілька заходів, скинувши бомби в районі міського ринку. Представники міжнародної благодійної організації «Лікарі, які не визнають кордонів» нарахували, як мінімум, десятеро вбитих і понад 40 поранених внаслідок бомбардування.

За повідомленнями кореспондентів «ГВ» і інформаційних агентств.

Столиці світу

Італія. Рим — вічне місто.

А як у вас?

Загляньте у чашку сусіда...

Як часто, запрошуючи друзів у гості, ви кажете: «Завайте на чай»? Справді, в Україні є давня традиція збиратися за чашкою цього думяного напою. А як чаюють у Китаї, де цей напій є національним? Цікаво, а чим відрізняються традиції пити чай в Україні та у китайців?

Я поцікавилася думкою журналістів з КНР, які працюють у Києві і вже вивчили «чайні традиції».

На їх погляд, цей напій у багатьох країнах однаково символізує гостинність. Щоправда, українці та китайці вживають зовсім різні сорти чаю. Ми надаємо перевагу чорному, а вони — зеленому та жовтому.

Взагалі китайці насолоджуються не смаком напою, а його ароматом. Вони навіть не кладуть до чашки цукор.

Однак найцікавіше, вважають китайці, це те, що традиції чаювання тісно пов'язані з національним менталітетом. Українці, на думку східних народів, є темпераментними, отже

п'ють гарячий чай. Натомість китайці наливають у чашки теплий напій. Цю звичку вони пов'язують зі своєю спокійною, тихою вдачею (китайський народ часом порівнюють з... термосом — холодний ззовні й гарячий усередині).

До речі, в Україні є чимало прихильників східних традицій чаювання, і в Києві навіть можна послухати лекції на цю тему. Однак, як вважають самі китайці, покуштувати справді смачного чаю з Пекіна українці не мають можливості. Ті коробики із сушеними листям з написами «Мейдін Чіна», що заповнені нашої магазини, — аж ніяк не найкращий товар. Але, напевно, на справжній китайський чай у нашій державі ніколи не буде великого попиту. Ми звикли пити гіркий, міцний чорний чай, а в Китаї дотримуються іншого принципу: чим світліший напій, тим він кращий. Тому елітарний чай там — зелений та жовтий.

Надія БЕДРИЧУК.

Надягнув не той костюм...

Парламент Екватору усунив з посади президента країни Абдаллу Букарму, обраного на цей пост лише півроку тому.

До такого кроку депутатів підтолкнула аж ніяк неординарна поведінка лідера екваторців. Скажімо, президент полюбляв виступати по телебаченню в костюмі Ветмена, зголю-

вав собі вуса в прямокутній ефірі або зі співав рок-н-ролі перед публікою. Таки виступи Букарму змусили парламент Екватору серйозно замислитися над психічним станом президента країни. І депутати вирішили усунути з посади «чокнутого» (так глава держави сам себе називав).

Дослідиво

Хто запустить спробу кулю?

Чечня, звичайно, домагається міжнародного визнання. Але Росія поставила жорстку умову: у відповідь на визнання незалежності Чечні Росія розриває з цією державою дипломатичні відносини.

Невдовзі, очевидно, розпочнеться процикування позицій, а, можливо, деякі мусульманські країни й запустять спробу кулю — визнають Чечню суб'єктом міжнародного права і зроблять крок в цьому напрямі. Тоді Росія опиниться перед складною дилемою. Кожному зрозуміло, що означає би розірвання дипломатичних відносин, наприклад, із Туреччиною, відзначає ризика газета «Панорама Латвії».

Що там у ЄС

Черга з найдостойніших

ДЕЛІКАТНА тема про спробу вступу до Європейського союзу країн Центральної і Східної Європи знову привернула увагу дипломатів і журналістів у Брюсселі.

А у столицях країн-кандидатів політики занепокоєні, як би не довелося очікувати омріяного членства у клубі націй Західної Європи довше, ніж вони розраховували. Винна в усьому невизначеність у роботі бюрократичного апарату. В середу акредитованим при ЄС журналістам (а їх майже тисяча) факсом було розіслано прохання виправити один абзац у розданому того дня документі, і тоді до нього виник підвищений інтерес навіть у тих,

хто про нього не знав. Примірно, що зацікавилися на стелажі прес-центру, швидко розійшлися, і у відділі видань Європейської комісії у відповідь на прохання кореспондента ІТАР-ТАРС було сказано, що готуються нова редакція. Річ у тім, що в ЄС офіційно не називають терміни прийняття кандидатів — Польщі, Угорщини, Чехії, Словаччини, Словенії, Болгарії, Румунії і трьох республік Прибалтики. Зазначено лише, що переговори про можливий вступ почнуться через півроку після того, як ЄС розв'яже проблеми реформування свого організаційного устрою, тобто на початку 1998 року. Неофіційно вважали, що перша група нових членів вступить до союзу приблизно у

2000 році. Цю дату і вважали метою й орієнтиром.

І от на одному з недавніх семінарів європейської комісар Ханс Ван ден Брук, який безпосередньо відповідає за відносини з Центральною і Східною Європою, має необережність висловити сумнів щодо цієї дати. За його словами, політики, що її називають, «не дуже розуміються на справі розширення». Коли один із учасників семінару висловив припущення, що новачки зможуть влитися до співтовариства не раніш, як через 5—7 років, Ван ден Брук сказав: «Я не став би вам заперечувати». На підставі матеріалів семінару й було складено документ Європейської комісії, що його йт доведеться потім спростовувати.

За листом читача

Перед штормом завжди тиша...

ВІКРИТЕ акціонерне товариство «Чезара» — одне з найбільших промислових підприємств Чернігівщини. Чи не парадокс сьогодні: жоден запуск супутника в Росії неможливий без унікальної спецапаратури чернігівчан, і в той самий час семитисячний колектив потерпає від безробіття, простої. Що завжди акціонерному товариству працювати без проблем? Неяке колишній провідний об'єкт ВПК приречений на тишу в цехах?

На ці запитання, викладені у листі нашого читача Миколи Стржембовського з Чернігова відповідає голова правління ВАТ «Чезара» Костянтин КОЛЕСНИК:

припливу інвестицій. Так, у «Чезарі» 40 відсотків акцій не продано. Зарубіжному ж інвестору ми мусимо, згідно з нашими законами, продавати акції у 52 рази дорожче, ніж власному. Ясна річ, програє через це лише виробник. А інвестор шукає кращих умов для реалізації власних планів.

Уряд обіцяє зменшити податковий тягар. Хочемо вірити, що Верховна Рада підтримає на ділі цю ідеологію. Необхідно подумати і про цивілізований вихід з тих глухих кутів у які потрапили. Так, наприклад, картотека нашого підприємства становить вісім мільйонів гривень. Ця сума утворилася не лише з нашої вини. Скільки тут відсотків від податкової ціни! Ми не проти погасити власні борги. Але відразу це зробити не в змозі. Було б добре, якщо нам дали можливість протягом року — півтора погасити, без штрафних санкцій виконати зобов'язання перед бюджетом.

Наш завод не працює на повну потужність і через нечіткість у реалізації програми виробництва вітчизняного електропрова. Для виготовлення відповідної апаратури вартість 340 тисяч гривень потрібно погасити вісім місяців. Ми ж до цього часу не знаємо, скільки таких електроустанов буде закуплено, які гарантії оплати тощо. І це за тієї ситуації, коли всім зрозуміло, що парк електроустанов застарілий. А модернізація його, складається враження, ніхто не хоче займатися.

Я розумію, що вищегадані проблеми розв'язати важко. Та це робити потрібно. І не лише в інтересах «Чезари», а й загалом усіх виробників.

Записав
Сергій ПАВЛЕНКО,
власний кореспондент
«Голосу України»
по Чернігівській області.
На знімку: Костянтин Колесник
розмовляє з партнерами.

— Був момент, коли Росія намагалася відмовитися від нашої продукції і організувати виробництво на власних підприємствах. Та цей дум типовой і арозумий для сьогоднішнього задум сусіди не реалізували з тієї простої причини, що перепрофілювання кількох заводів обійшлося б для них у кілька десятків мільйонів доларів. Значно вигідніше все-таки за купувати відповідну електронну продукцію в Чернігові. Бортова «начинка» «Чезари» на двох російських супутниках, приміром, забезпечує на високому рівні трансляцію програм відомих каналів. Країнам Заходу вигідно запускати власні супутники на дешевих ракетах Росії. А це знову-таки за рахунок високотехнологічного виробництва під час комплектування цією електронікою блоків для старту носіїв забезпечує наше ВАТ.

На жаль, замовлення спецтехніки НВО «Енергія», омського заводу «Пошет» та інших — це лише половина винишніх обсягів конвеєрного виробництва.

У зв'язку із припиненням належного фінансування військового програм ми змушені були перепрофілювати діяльність більшості виробничих підрозділів. Активний пошук шляхів виходу з кризової ситуації вже дає свої плоди. Ми стали провідни-

ми постачальниками апаратури зв'язку, налагодили виробництво голків для шприців, гінекологічних крисел, хірургічних столів. Відмінні характеристики має наш шестипрограмний діапазон УКВ радіоприймач «Данко», масове виробництво якого розпочали підрозділ. На замовлення американців виготовляємо копії для приготування м'ясних продуктів. Як на мене, 1997 рік став переломним у житті «Чезари». У другому кварталі спільно з зарубіжними партнерами наразі розпочнемо випуск телефонних станцій 5ESS, кондиціонерів-нагрівачів, різних видів телерадіоапаратури тощо.

Неабиякі надії покладаємо на створення спільного підприємства з «Каїрімекс» — єгипетською експортно-імпоротною компанією, що займається реалізацією фармпрепаратів в Україні та інших країнах СНД. На балансі заводу — недобудований каркас чотириповерхового корпусу, який, за висновком зарубіжних спеціалістів, доцільно пристосувати для виробництва вітчизняних медикаментів. Завод медикаментів, за бізнес-планом, може давати в рік 68 мільйонів прибутку. Однак перед цим у виробництво потрібно вкласти 62 мільйони доларів... Прикро, що вітчизняне законодавство не сприяє вільному

У комісіях Верховної Ради України

Комісія з питань культури і духовності розглянула проект закону «Про видавничу справу». Цей закон, формулюючи загальні засади видавничої справи, має здійснити регулювання порядку організації та ведення видавничої діяльності, розповсюдження видавничої продукції та визначити умови функціонування її відносини між суб'єктами видавничої справи. Пропонується створити Державний реєстр України видавців, виготовників і розповсюджувачів видавничої продукції, через який буде забезпечуватися державне регулювання видавничої справи. В законі передбачається діяльність Книжкової палати України — культурно-наукової установи, що здійснює реєстрацію, контроль й аналіз розповсюдження книговидавничої продукції. Державна політика у видавничій справі має забезпечити соціальні гарантії та правовий захист національного книговидавництва, розвиток українського ринку книжкової продукції. Після незанятого допрацювання окремих статей цей законопроект буде внесено на друге читання.

Комісія розглянула пропозиції до проекту закону України «Про податок на додану вартість». Пропонується звільнити від оподаткування обороти з продажу дитячої, навчальної, періодичної друкованої продукції, випущеної державною мовою або мовами малочисельних національних меншин, та обороти з проведення театральних, культурно-освітніх заходів і послуг, що надаються вітчизняними некомерційними установами та колективами.

Оскільки конкурс на скізі Великого Державного Герба України й Текст Державного Гімну України, який проводив Кабінет міністрів, завершився, комісія пропонує для остаточної розробки символіки запустити спеціальні з профільних інститутів НАН України, українського геральдичного товариства, Центру пам'яткоохоронних досліджень та інших фахівців. Вони мають прийняти остаточне рішення щодо проєктів державних символів. Разом з цим комісія вважає доцільним розробити проєкти закону про використання державної символіки відповідно до загальноприйнятої міжнародної практики. Відносно Президентів пропонується створити Державну геральдичну службу, на яку покладатиметься вирішення комплексу проблем щодо забезпечення державної політики в галузі створення і використання офіційних символів держави, символів органів місцевого самоврядування, громадських об'єднань та організацій, державних нагород, елементів одностороннього військовослужбовців та службовців державних установ тощо. Це має стати наступним кроком практичної розбудови державності.

Комісія з питань молоді, спорту і туризму розглянула запропонований Кабінетом міністрів законопроект «Про внесення змін і доповнень до деяких законодавчих актів України» в частині, що належить до її компетенції, і дійшла висновку, що цей проєкт неприйнятний, бо він обмежує права молодих громадян на їхнє життя самовизначення, гарантовані Конституцією України.

Зокрема, поправка 33, у якій йдеться про відмову держави заповнювати пільгове довгострокове кредитування молодих сімей на будівництво і придбання житла, оплату пайових внесків під час вступу до молодіжних житлово-будівельних кооперативів та пільгові умови їх погашення в разі народження дітей, суперечить Конституції України, зокрема статтям 47 і 48, які гарантують, що «держава створює умови, за яких кожний громадянин матиме змогу побудувати житло, придбати його у власність або взяти в оренду», що «кожен має право на достатній життєвий рівень себе і своєї сім'ї», в тому числі й на житло.

В цьому законопроекті поправка 3 про зняття ліцензування діяльності пов'язаної з наданням туристичних послуг, дає можливість для зловживань в цій сфері, ліквідує будь-який державний контроль за дотриманням туристичними підприємствами умов, правил надання туристичних послуг і, головне, не дає змоги захистити права споживачів.

Необхідно зазначити, що ліцензування запроваджено практично в усіх країнах світу. Більш того, представники Міністерства закордонних справ, Держкомкордону, СБУ і МВД та Держкомтуризму одностайно висловлюються за проведення ліцензування як важливого чинника всебічного розвитку туризму у відповідності до міжнародних вимог. З цієї пропозицією погодилася і Експертна рада при Ліцензійній палаті. В кінцевому підсумку висновки спеціалістів були проігноровані.

Комісія звертає увагу на неузгодженість діяльності уряду з комісіями Верховної Ради України при внесенні на розгляд парламенту тих чи інших законопроектів. Це стосується, наприклад доповнень до ст. 4 Закону України «Про підприємництво», щодо ліцензування фізкультурно-оздоровчої і спортивної діяльності. Таким чином, з ініціативи Кабінету міністрів внесено на розгляд Верховної Ради два законопроекти, що суперечать один одному.

Завваження загального характеру: пропозиції щодо зняття ліцензування надання туристичних послуг, а також про ліквідацію ряду статей Закону України «Про сприяння соціальному становленню і розвитку молоді в Україні» внесені, як засвідчує зазначений законопроект, без погодження з Міністерством у справах сім'ї та молоді і Держкомтуризму України.

Враховуючи вищевикладене і те, що згідно з Конституцією України (ст. 22, абзаб 3) «при прийнятті нових законів або внесенні змін до чинних законів не допускається звуження змісту та обсягу існуючих прав і свобод», комісія пропонує дати цьому законопроекту незалежну експертну оцінку щодо його відповідності нормам Конституції України.

Прес-служба Верховної Ради України.

Секатори — у крайньому разі

ПІДПРИЄМСТВА колишнього військово-промислового комплексу Запорізької області, за словами начальника регіонального відділення Фонду державного майна України Миколи Горюхова, мали б уже повністю збанкрутувати. Зрештою, багатьом до цього лишилося зовсім недалеко. Але серед них є такі, які «починають видиратися з економічної ями». Це ті, додає Микола Горюхов, де керівники часно зорієнтувалися. Одні з них — виробники об'єднання «Іскра». Підприємство, яке з самого початку своєї існування займається радіолокаційною технікою і раніше працювало лише на Міноборони СРСР.

за рахунок бюджетних коштів, а останніх два роки велася винятково за свої кровні. Немає грошей і нині.

Але Україна кінце потрібна така техніка. Своя, а не імпортна. Високотехнологічна, наукомістка. Яка з часом, коли доведе свою надійність, обов'язково вийде за рамки українського ринку. Бо іскрівці мають серйозні рішення технічних питань, які вже підтвердили своє право на існування в попередніх розробках і буперді сприяли конкурентоспроможності нової. Саме це і дає право робити сміливий висновок, що запорізька радіолокаційна техніка не гріша від зарубіжних аналогів, а за деякими параметрами й краща. Як і багато інших розробок.

Не знайдеться, мабуть, в Україні людини, яка б не знала магнітофона «Весна». Більше 18 мільйонів праць по світу. У січні 1997 року на «Іскрі» випущено перші магнітофони нового зразка. Для людей з ослабленим зором, або й зовсім сліпих.

Досі такі магнітофони купували в Рязані або Вільнюсі. Віднині ж Запоріжжя, де за часів Союзу виробляли найбільше переносних магнітофонів, вирішить це питання.

Цікаво, що новий магнітофон підготували до виробництва й засертифікували за надзвичайно короткий термін часу — півтора місяця.

На «Іскрі» готові виробляти ще 7 нових моделей магнітофонів, які мають переваги перед імпортними аналогами. І ще одне. Українці шорку необхідно майже 40 тисяч інвалідних колясок. Існуюча програма забезпечує тільки 29 тисяч. Залишається 11 тисяч. Запоріжжя взялося розв'язати цю проблему. Нині їй підготували до випуску в лютому перших п'яти колексів. У другому кварталі планують виготовити вже 100, до кінця року — тисячу, а з 1999 року — до 10 тисяч і більше.

Володимир ДУПАК.
Запорізька область.

Конверсія привернула увагу замовчаних і до побутових товарів. Почали робити секатори, труборізи, склопідіймачі та замки для автомобілів, відкривачки... Але генеральний директор ВО Ігор Пресняк називає ці «інші товари» останніми. А спершу:

— Згідно з програмою відбудови національної армії, прагнемо до Міноборони України. Над оснащенням її сучасною власною технікою. Але ні ці замовлення, ні інші контракти на техніку військового призначення не врятують, не забезпечать ритмічний виробничий процес.

Іскрівці лишаються вірними своєму шляху. А тому вже закінчують розробку і виготовлення першого зразка оглядового перинного радіолокатора для аеромобільного диспетчерської служби. Він допомагатиме забезпечувати безпеку польотів цивільної авіації.

У першому кварталі нинішнього року радіолокатор має бути складений і розміщений на заводському полігоні, а після регулювання та перевірки працездатності переміщений в один із аеропортів України.

Розробка радіолокатора починалася частково

Відкрите акціонерне товариство «Шліфверст» Лубенського верстатобудівного заводу

реалізує верстати для перешліфовки шийок к/валів,
виконує капітальний ремонт верстатів
мод. 3А423, 3В423, 3А130, 3131, 3М173, 3М174, 3М175
і на заводі, і з виїздом спеціалістів до замовника.
Тел.: (05361) 5-26-42, 5-30-73.

Шановні акціонери АТ «Олб-Україна».

Загальні збори акціонерів відбудуться 3 квітня 1997 року о 10 годині за адресою: Чернівецька обл., Вижиця, вул. Українська, 100. Початок реєстрації о 9-00.

Порядок денний:

1. Звіт правління про підсумки діяльності Акціонерного товариства за 1996 рік та плани розвитку товариства на 1997 рік.
2. Звіт ревізійної комісії.
3. Затвердження балансу товариства.
4. Про розподіл прибутку та дивіденду політику товариства.
5. Різне.

Правління акціонерного товариства.

Арбитражний суд Черкаської області (257016, м. Черкаси, бульв. Шевченка, 307) за заявою Державної податкової адміністрації у Сніськово-м районі Черкас порушив справу за № 22/5 про визнання банкрутом ТОВ «НВП Потенціал Лтд.» (257000, м. Черкаси, головопштам, а/с № 221, розрахунковий рахунок 1467436 в ОД УСБ м. Черкаси, МФО 354013, код ЗКПО 14191216).

Претензії кредиторів приймать протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Арбитражним судом Харківської області (г. Харків-2, ул. Сумська, 64) возбуждено дело о банкротстве акционерного общества «Финансовая группа «Восточная Украина» (310036, г. Харьков, ул. Войкова, 1 а, р/с № 467019 Орджоникидзевское отд. АК ПИБ), дело № 233 6/71.

ВАТ «Рівненський м'ясокомбінат» повідомляє

про чергові збори акціонерів, які відбудуться 27 березня 1997 року за адресою:

м. Рівне, майдан Незалежності, 1, кінотеатр «Україна».

Початок — об 11-й годині.

Реєстрація учасників зборів — з 9.00 до 10.30 год.

Порядок-денний — в особистому запрошенні.

Довідки за телефоном: 5-50-60.

Арбитражний суд Сумської області (Суми, вул. Рибалко, 2) порушив справи про визнання банкрутами:

1. Виробничо-сервісне підприємство «Черемшина» (Суми, вул. Кірова, 189), р/р 609134 в сільському відділенні АКБ «Україна» м. Суми (справа № 8/1656).

2. Приватна торгово-комерційна фірма «Макс і К» (Суми, просп. Космонавтів, 32/100), р/р 1468757 в Сумській обласній дирекції Укросоцбанку (справа № 8/1546).

3. Приватно-торгівельне комерційне підприємство «Регул» (Суми, вул. Чапаєва, 56), р/р 1468085 в Зарічному відділенні Укросоцбанку м. Суми (справа № 9/1516).

4. Приватна виробничо-комерційна фірма «Раніс» (Суми, пров. Інститутський, 5/2), р/р 2468496 в Зарічному відділенні Укросоцбанку м. Суми, валютний рахунок 1180940 в Зарічному відділенні Укросоцбанку м. Суми (справа № 4/145 6).

5. Агратно-виробниче підприємство фірма «Коб-ді» (Суми, вул. 1-ша Пролетарська, 58), р/р 1468317 в Сумській обласній дирекції Укросоцбанку (справа № 6/1506).

6. Товариство з обмеженою відповідальністю «Дюк» (Суми, пров. Сумський, 19/1), р/р 467805 в Сумській філії АКБ «Олбана» (справа № 4/139 6).

7. Мале приватне підприємство «Тетіс» (Суми, вул. 40 років Жовтня, 29/8), р/р 2468109 в Сумському

регіональному управлінні Промінвестбанку (справа № 8/1366).

8. Приватне мале виробниче підприємство «Ізо-белла» (Суми, вул. Фрунзе, 1/21), р/р 468664 в Сумській обласній дирекції Укросоцбанку (справа № 8/1476).

9. Спільне підприємство «Union Corp. & K» («Юніон Корпорейшн і Ко») у формі товариства закритого типу (Суми, вул. Кірова, 165, корп. 134, кв. 13), р/р 1467059 в Сумській обласній дирекції Укросоцбанку (справа № 6/1356).

10. Кіно-спортивна база «Колос» (Суми, Веретівка, 27), р/р 700286 в Зарічному відділенні Укросоцбанку (справа № 8/1266).

11. Мале приватне підприємство «Гера» (Суми, вул. Привокзальна, 32), р/р 468619 в Сумському регіональному управлінні Промінвестбанку (справа № 8/1256).

12. Приватно-торгова фірма «Нінель» (Суми, вул. Привокзальна, 9), р/р 3468506 в Сумській обласній дирекції Укросоцбанку (справа № 9/1236).

13. Мале підприємство «Соєр» (Суми, Червона площа, 15), р/р 2468772 в Сумській обласній дирекції Укросоцбанку (справа № 3/1566).

Претензії приймають протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Арбитражний суд Черкаської області за заявою Смілянської державної податкової адміністрації 31 жовтня 1996 року порушив справу № 1195/8 про визнання банкрутом КСП «Смілянський» (Черкаська область, Смілянський район, с. Мале Старосілля, р/р 000400632 в Смілянському відділенні АК ПИБ «Україна», МФО 354239).

Кредиторам, а також можливим санаторам направляти заяви з майновими вимогами до боржника протягом місяця за адресою: 257036, Черкаси, бульвар Шевченка, 306, арбітражний суд Черкаської області.

Арбитражний суд Черкаської області за заявою Смілянської державної податкової адміністрації 10 грудня 1996 року порушив справу № 1381/8 про визнання банкрутом колективного підприємства фірми «Моноліт», Сміла (Черкаська область, Сміла, вул. Перемоги, 14; р/р 609750 у Смілянському відділенні ПИБ, МФО 354369).

Кредиторам, а також можливим санаторам направляти заяви з майновими вимогами до боржника протягом місяця за адресою: 257036, Черкаси, бульвар Шевченка, 306, арбітражний суд Черкаської області.

Арбитражний суд Черкаської області за заявою Смілянської державної податкової адміністрації 10 грудня 1996 року порушив справу № 1414/8 про визнання банкрутом малого приватного підприємства «Коро» (Черкаська область, Сміла, вул. Блохера-4, р/р 1468217 в АК ПИБ «Україна» Сміли, МФО 354239).

Кредиторам, а також можливим санаторам направляти заяви з майновими вимогами до боржника протягом місяця за адресою: 257036, Черкаси, бульвар Шевченка, 306, арбітражний суд Черкаської області.

Арбитражний суд Черкаської області за заявою Смілянської державної податкової адміністрації 10 грудня 1996 року порушив справу № 1416/8 про визнання банкрутом приватного підприємства фірми «Вега» (Черкаська область, Сміла, вул. Кармелюка, 76/115; р/р 468069 в АК ПИБ «Україна» Сміли, МФО 354239).

Кредиторам, а також можливим санаторам направляти заяви з майновими вимогами до боржника протягом місяця за адресою: 257036, Черкаси, бульвар Шевченка, 306, арбітражний суд Черкаської області.

Арбитражний суд Черкаської області за заявою Смілянської державної податкової адміністрації 10 грудня 1996 року порушив справу № 1380/8 про визнання банкрутом товариства з обмеженою відповідальністю фірми «У Лі-са» (Черкаська область, вул. Свердлова 76, кв. 65; р/р 467170 в АК ПИБ «Україна» Сміли, МФО 354369).

Кредиторам, а також можливим санаторам направляти заяви з майновими вимогами до боржника протягом місяця за адресою: 257036, Черкаси, бульвар Шевченка, 306, арбітражний суд Черкаської області.

Арбитражний суд Чернівецької області (274000 м. Чернівці, вул. О. Кобилянської, 14) порушив справу про банкрутство колективного сільськогосподарського підприємства «Кульський» (275520, Чернівецька область, Глибоцький район, с. Кулка) р/р № 000400001, ідентифікаційний код № 21412296. Позивач заявляє Глибоцького відділення АК ПИБ «Україна» в інтересах банку «Україна», справа № 690/31.

Акціонерне товариство відкритого типу
Туристичний комплекс «Черемош»
повідомляє юридичних та фізичних осіб України, які придбали акції товариства, про те, що загальні збори акціонерів відбудуться 31 березня 1997 року о 10.00 за адресою: Чернівці, вул. Комарова, 13А. Рестрація акціонерів з 8.00 до 9.45.

Порядок денний:

1. Затвердження звіту голови правління про фінансово-господарську діяльність у 1996 році.
2. Затвердження розподілу прибутку за 1996 рік.
3. Звіт ревізійної комісії за результатами перевірки фінансово-господарської діяльності товариства в 1996 році.
4. Додержання членів спостережної ради.
5. Різне.

Усім акціонерам, які прибудуть на збори, необхідно мати при собі паспорт, або інший документ, що засвідчує особу, або направити своїх представників, делегуючи їм свої права щодо голосування відповідним дорученням.

Кожен акціонер має право вносити свої пропозиції до порядку денного зборів не пізніше, як за 40 днів до їх проведення.

Довідки за телефоном (037-22) 4-75-64.

Арбитражний суд Львівської області (290010, м. Львів, вул. Личківська, 81) порушив справу № 2/979 про банкрутство ТОВ «Інтер-Мола» (290004, м. Львів, вул. Хвильового, 9; р/р 00346786 в обл. дирекції УСБ м. Львова, МФО 325019).

Претензії кредиторів приймаються протягом місяця з дня публікації оголошення.

Арбитражний суд Донецької області (340105, Донецьк, 105, бульвар Пушкіна, 34) порушив справу № 34-3-15 про банкрутство АП «Артеміда» (Донецька обл., Дзержинськ, вул. Римського-Корсакова, 11; р/р 602214 в УСБ Дзержинська, МФО 334691).

Претензії кредиторів приймають протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Арбитражний суд Автономної Республіки Крим (г. Симферополь, ул. К. Маркса, 18) по заявлению Государственной налоговой администрации в г. Евпатории возбудил дела о банкротстве следующих предприятий:

1. 000 ПП «Герра», Евпатория, ул. Морская, 1, р/с 467250 в Евпаторийском отд. УСБ, дело № 616-10;

2. ЧП «МКМ», пгт Новоозерный, ул. Десантников, 11, р/с 468460 в Евпаторийском отделении «Интеркомбанка», дело № 570-1;

3. ЧП «Феміла», г. Евпатория, ул. Чернышевского, 2, р/с 644032 в Евпаторийском отд. АКБ «Україна», дело № 571-1;

4. ЧП «Компанія СВ», Евпатория, ул. Фрунзе 28/41 А, р/с 1468602 в Евпаторийском отд. АКБ «Крымбанк», дело № 572-1;

5. ЧП «Крым-Коммерс», Евпатория, ул. Фрунзе, 28, р/с 2468734 в Крымском главном региональном управлении «Проминвестбанка» г. Симферополя, дело № 588-5;

6. 000 «Сплендибол», Евпатория, пр. Гагарина, 42, р/с 467947 в Евпаторийском отд. АКБ «Україна», дело № 589-5;

7. ЧП «Цецера», г. Евпатория, ул. Пушкина, 12, р/с 644427 в Евпаторийском отделении АКБ «Україна», дело № 2089-3;

8. СП «Метекс» КолТд., г. Евпатория, ул. Ленина, 42, р/с 1467907 в Евпаторийском отделении «Интеркомбанка», дело № 2289-3;

9. Парусно-моторный клуб «Прибой», г. Евпатория, ул. Демьянова, 160, к.71, р/с 700548 в Евпаторийском отд. УСБ, дело № 2087-5.

Претензии кредиторов и предложения санаторов принимаются в течение месяца со дня опубликования данного объявления.

По заявлению ГНА Гагаринского района Севастополя арбитражный суд (335008, Севастополь, пл. Восставших, 6) возбудил дело № 016/4 о признании банкрутом ООО «Финик и сын» (335000, Севастополь, ул. Героев Бреста, 27, кв. 117; р/с 4468896 в АБ «Таврика»).

Реклама в газеті «Голос України».
Телефон 441-89-34. Факс 449-85-62.

У номер

● Луцьк

Усі захищають.
А хто допоможе?

У Луцьку зареєстровано нову громадську організацію «Волинський обласний фонд споживачів-інвалідів та пенсіонерів», який має на меті захист законних прав споживачів, соціальних, економічних, правових та інших інтересів. До нової структури ввійшли Луцька міська та 7 районних організацій. Тепер на Волині є вже дві організації із захисту прав споживачів: обласне управління і новостворений обфанд. Хто кого захищатиме, поживемо — побачимо.

● Крим

Чудодійний хліб

Майже вісім років працівники факції Міністерства охорони здоров'я України і Кримської філії Технологічної академії народного господарства над тернопільською виробництвом лікувального хліба. А діяльність Ятинський комбінат харчування наразі розпочав його випуск. До лікувального хліба «Актіар» додають тимохвості водорості цистозіри, що дозволяє виводити з організму радіонукліди і важкі метали.

Як повідомив директор Ятинського комбінату харчування Георгій Черемисін, до початку курортного сезону випуск чудодійного хліба значно збільшиться, застосовуватимуть вакуумне пакування продукту. Такі новинки стали можливі завдяки перетворенню комбінату на відкрите акціонерне товариство.

● Ялта

Шукають пожежники,
шукає міліція

Можливо, міліції і пожежникам нині й не до пошуків молодого дівчини, яка виявила справжній героїзм, рятуючи з льодової морської купки 7-річного хлопчика, але ялтинська «Кримська газета» шукає героїню. Дві бабусі, котрі прийшли до редакції, розповіли, що, прогулюючись набережною в Ялті, їхній онук Володя впав у море. Проходячи поруч, дівчина нетаїтно кинулася у льодову воду і витягнула хлопчика. Невідома, не представившись, зникла з місця події. Бабусі, бажаючи їй щасливої долі і здоров'я, а тоді в Ялті був добрий морозець, пообіцяли молитися Богу за рятівницю.

Земельна реформа

Зі швидкістю слимака

Схоже, земельна реформа розставляла наших співвітчизників по різні боки барикади. Одні кажуть новим сільськогосподарським відносинам рішуче «ні», інші швенені в їх необхідності. Втім, у лавах останніх, яких, треба сказати, більшість, теж нема єдності. «Так, і вкотре правдіше!» — нервують одні. «Треба, але без поспіху» — заперечують інші. Так от, для прихильників реформи — перших — є втішна новина: земельна реструктуризація, скорше за все, стане «договором». І не лише через протистояння в суспільстві. А вже торік із передбачуваних бюджетом на реформування земельних відносин 5 мільярдів грн. надійшло лише 48%, а з 2 мільярдів для земельно-порядкування — 7%. За таких обставин, зазначають у Держкомземі, на фінанший ривок варто очікувати років так через 7—10.

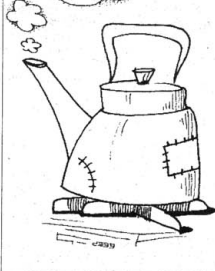
Як випливає з конференції з питань проведення земельної реформи та реструктуризації сільськогосподарських підприємств, що відбулася в Києві під егідою програми TACIS, процес триває стихійно, без належного науково-технічного забезпечення, переважно за участю міжнародних організацій і за їхні кошти, а не під контролем держави, як це має бути. Можливо, тому перемогли реформи, що вже чотири роки урочисто крокує країною під незміним гаслом «Земля селянам», навряд чи можна назвати значимими. І хоча у західних регіонах зрешта 3/4 колгоспів, на півдні, у центрі, на півночі та сході добротні прикляпи до старої форми господарювання, і вітчизняний стиль на селі визначає КСП. На перешкоді перебувають, серед іншого, пострадянський менталітет виробника, його неінформованість, незацікавленість у новозмінах керівного про-

шару. До речі, незміненість орієнтації селян свідчить і про те, що в управлінських структурах реальних перемін не відбулося. Якщо окремі підприємства й здобули певну незалежність в організації виробництва, вони «пов'язані» аказками згоріло збуту своєї продукції, фінансового управління і керівництва людськими ресурсами.

За словами експерта Європейського Союзу Шарля Куртуа, більшість земель перебуває у колективній власності членів колгоспів. Та незважаючи на швидке проведення сертифікації, запущено поняття індивідуальної власності знецінено права пайовиків.

І все ж власник на землі, хоч би який, а народжується. Під час проведення реформи значно збільшиться середній розмір присадибних ділянок. Така тенденція — наслідок розподілу колишніх колгоспних земель.

Наш паровоз
вперед
летить...

А отже, вважають експерти програми TACIS, вона може сприятимати як окремим шляхам реструктуризації на селі. Погоджуватися чи не погоджуватися з останнім, вирішувати тобі, читачу. Хоча причини такого «прогресу» відомі — надо ж пересунути громадянину істоти хочешся.

Валерій ДРУЖЕНКО.

Тваринництво

«Любять» худобинку зараза

Щороку в світі виникає до 500 спалахів інфекцій, які спричиняють захворювання і загальб худоби. Саме через це, йшлося на Всеукраїнській нараді з питань ветеринарної медицини, що відбулася минулого тижня у Києві, навіть у розвинених країнах сума збитків у тваринництві становить близько 20 % від загалу.

Сибірська язва, заздалека, обминула вітчизняне тваринництво. Торік українська худобинка жодного разу не страждала від цієї, везикулярної стоматити, віспи.

Проте епідеміологічну ситуацію щодо копитних та рогатих не можна визнати

цілком благополучною. У 1996 році з кожних 1000 одиниць ВРХ, здіблених через недоглядів та різні захворювання, назвали довші тиза. Відповідно свиней — 122, овеч та кіз — 94. Найбільше потерпів через це громадська черда 6 областей — Київської, Харківської, Луганської, Сумської, Кіровоградської та Чернівецької. Тут фавіні нарахували 127 неблагополучних господарств — 70 % від таких на всій території країни.

Іван ЛАЗНЮК.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Точка зору

Воїни агропреструктуризації: добровольців не видно

ФЕРМЕР із Харківської області **Сергій Цветков** у земельних справах людина досвідчена. На землі ж бо, бачте, не перший рік. На своїх 25 гектарах «примічав» в основному полівничкою та овочами: тилу, що зараз вигідно, трохи — тиньничкою для сім'ї. Знічев'я, правда, ще цукровий бурячок. Але це так — для душі. Прибутків жодних, однак приємно, каже, на сотню-другу центнерів з гектара сусідній колгосп «обстабили». Подібкуют, у Сергія Василовича все так до ладу току, не зоробивши він бачив не де-небудь, а в Америці. Правда, бєсидьби ми все бачили не про високі врожаї та прибутки, а про земельну політику.

— Не йдуть на селі реформи, — каже Сергій Цветков. — А чому? Аж мало нас, у перебуванні процесів зацікавлених. Ну нап, фермерам, реформа потрібна — є шанс прирости свої наділи. У більшості — земель небагато, а так можна зайнятися розширенням відтворення. До того ж, реструктуризація дасть тилу, як я, надію стати не пасником, а ринковим учасником агробізнесу.

Не зацікавлені в зміні голови колгоспів. Вони й зрозуміло. З чужого добра простіше годуватися. Та й душа менше дивитися. На жодну раду ніколи не запрошують голів «селянських» господарств, — усє передовиків ви-

робничства. А останнім що? Головні для них — тримати свій колгосп на плаву. Від буд-яких нововведєнь він шарахється, як від вогню. Ажє ісякая реформа пов'язується спочатку з палинням виробництва. Тож колективним сільським підприємствам, де більш-менш стабільно працюють, з перебудовою не по дорозі.

Чинників, якому записано в обов'язок запроваджувати реформу, також мало у них зацікавлених. Через те, що він нічого з цього не має. А якщо так — навіщо йому зайвий головний біл? Виявляють ініціативу — а раптом не догодить? Відповідають доведеться. Тому все і йде як іде.

Візьмемо державу в цілому, — продовжує Сергій Василович. — Буд-яка реформа — удар по бюджету. Але не це найстрашніше. Справа в іншому. Обдирати до нитки можна лише колгоспника — людину, яка має опосередковане відношення до власності. Ажє Стаїн саме тому і «культування» колективним господарства, що з їх допомогою можна примусити селян працювати безкоштовно. І тепер — зароблене колгоспниками по два роки не виплачують. Однак на роботу вони справно ходять. А чому? Мають можливість дешево популіти та ще якіс блага. І поки колгоспна система сль-так неповне бюджет, вона вальтовує державну машину. Коли ж вітчизняний АПК буде зруйновано вщерть, ось тут-то й гримнуть справжні зміни.

На думку моєї співрозмовника, земельна реформа стала державною таємницею. Інформація щодо розпакування, способів формування — за сімома замками від землеробів і тих, кому вона повинна бути доступною в першу чергу. Треба б її розсекретити. Звичайно, головам передових кол-

госпів це не до душі. Навряд чи їм охота підбурювати своє господарство зсередини. Однак, колгоспник зараз не той, що 2—3 роки тому. Далеко не всі на селі, як думав дехто, п'яниці та неробки. І цікавить доля підприємства, землі, дітей. І вже, напевно, селянин не хоче бути ігравкою в руках голови колгоспу. Тим більше, якщо керівник — людина слабка і малопорядна.

За Цветковим, починати реформу треба в тих господарствах, яким усє одно «ні дати, ні взяти». Сильні чіпати поки що не слід. І в жодному разі не можна «експериментувати» в загальнодержавних масштабах. А то полюбляють — так усє економіку. Йти варто шляхом розрушення некеріваних гігантів, де 7—10 тис. га землі.

— Зараз, — констатує Сергій Василович, — в Україні геть забули про такий агропромисловий принцип, як доступність для огляду угідь. Ажє це Суворов казав, що він не може керувати армією, а лише 5—7 генералами.

Катерина ІВАНЕНКО.

Звідусіль

Спартакіада. На базі «Тисовець» (Львівська область) урочисто відкрито I зимову Спартакіаду України. Визначилися перші переможці. Гонку у біатлоністках на 15 км виграла Тетяна Водоп'янова (Суми), а у чоловіків на дистанції 20 км найкращим виявився Руслан Лисенко (Чернігів).

Бокс. Олімпійський чемпіон Атланти у суперважкій категорії, українське Володимир Кличко поразив черговий рейтинговий поєдинок (версія WBO) на професійному рингу. Бій мав тривати шість раундів. Але в середині п'ятого киянин здобув дострокову перемогу над американцем, двометровим гігантом (вага 115 кг) із Лас-Вегаса Клівлендом Вудсом.

Шахи. Престижний супертурнір «Лінарес» виграв чемпіон світу Гаррі Каспаров. За це його відзначено призом — диплом «Суаузілі». Львів'янин Василь Іванчук посів сьоме місце. Але слід відзначити, що український громеїстер завдав єдиної на цю турнірі поразки Каспарову.

Футбол. Сьогодні завершується третій міжнародний турнір за Кубок президента Туркменії Сапармурата Ніязова. У фіналі зустрілися: «Ворскла» (Полтава) і збірна клубів Туркменії. У завершальному матчі в підгірній полтавчанці взяли гору над білорусами «Динамо» — 4:1. У переможцях відзначилися: Іван Яремчук (34), Володимир Дичко (54, з пенальті), Віталій Кобзар (60,71); у переможених — Коха Гоцашвілі (67). Цікаво, що збірну Туркменії консулює український тренер, киянин Сергій Морозов.

ГОЛОС УКРАЇНИ

Засновник —
Верховна Рада
України.

252019, м. Київ-19,
вул. М. Грушевського, 5.
Газета виходить
з 1 січня 1991 року.

Перший заст. головного редактора А. ГОРЛОВ.

Редколегія: С. ПРАВДЕНКО (головний редактор), О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (заст. головного редактора), В. ЖЕЖЕРА, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, А. СОЛОНСКИЙ, В. СУДЬЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції:
252047, Київ-47,
вул. Нестерова, 4.

☎ ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23;
телефакс — 224-72-54; редакції реклами — 441-89-34, 441-89-44.
☎ Рукописи не повертаємо.
☎ Лістування з читачами — тільки на сторінках газети.

☎ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодальць.
☎ Редакція не закликає поділяти позицію авторів публікацій.
☎ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів
на тиждень
(крім неділі
і понеділка)
українською
і російською мовами.
Індекс 60955.
Тираж 282065.

Комбінат друку
видавництва «Преса
України».
252047, Київ-47,
проспект Перемоги, 50
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0
Зам. 0311030.

Свідцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання —
КВ № 1 від 26.05.1994 р.